Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 20 јули 2018 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: јуни 2018 година[1]

- Во јуни, **паричната маса (монетарниот агрегат М3[2,3])** оствари месечен раст од 0,8%, во најголем дел како резултат на растот кај краткорочните депозити (придонес од 83,7% во месечната промена). Годишната стапка на раст на паричната маса изнесува 10,1%, при остварено зголемување кај сите компоненти. Гледано од аспект на придонесот на одделните компоненти, најголем дел од годишната промена произлегува од растот на депозитните пари[4], по што следуваат краткорочните депозити и долгорочните депозити до две години.

- **Вкупните депозити[5]** во јуни се зголемија за 0,8%, на месечна основа, главно заради зголемувањето на депозитите на корпоративниот сектор (учество во растот од 72,4%). Анализирано на годишна основа, во јуни продолжува нагорниот тренд на раст на депозитите, којшто достигна 9,9%. Овие остварувања се резултат на растот на депозитите на двата сектора, со поизразен придонес на депозитите на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити[6] на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017[1)]	3.2018	5.2018	6.2018	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017[1)]	3.2018	5.2018	6.2018	5.2018	6.2018
Парична маса М4	**354,712**	**348,470**	**351,004**	**354,261**	**372,931**	**374,681**	**382,987**	**386,470**	**6.2**	**4.2**	**7.5**	**6.2**	**5.1**	**7.5**	**10.2**	**10.1**	**1.7**	**0.9**
Парична маса М3	**322,199**	**314,850**	**316,183**	**319,137**	**336,989**	**337,684**	**345,285**	**348,090**	**6.0**	**3.6**	**6.8**	**5.4**	**4.6**	**7.3**	**10.3**	**10.1**	**1.8**	**0.8**
од кои:																		
Готови пари во оптек	28,193	26,802	28,473	28,968	29,968	28,658	29,285	29,681	7.2	4.2	9.7	9.9	6.3	6.9	6.6	4.2	1.0	1.3
Вкупни депозити	**321,888**	**317,720**	**318,426**	**320,952**	**339,314**	**340,135**	**347,000**	**349,816**	**5.7**	**4.2**	**7.6**	**6.0**	**5.4**	**7.1**	**9.8**	**9.9**	**1.9**	**0.8**
од кои:																		
Корпоративен сектор	87,377	82,420	80,885	80,304	89,248	85,791	88,257	90,295	13.4	8.8	10.8	5.6	2.1	4.1	9.3	11.6	3.8	2.3
Домаќинства	217,394	217,554	219,505	221,570	230,744	233,485	236,201	236,832	2.5	1.8	6.5	5.6	6.1	7.3	8.9	7.9	0.6	0.3
Вкупни кредити	**284,782**	**282,037**	**288,227**	**288,854**	**300,257**	**298,059**	**303,378**	**306,049**	**-0.1**	**-1.1**	**4.1**	**4.1**	**5.4**	**5.7**	**6.1**	**6.2**	**1.2**	**0.9**
од кои:																		
Корпоративен сектор	154,225	148,730	150,998	148,668	157,722	152,187	154,144	155,427	-5.3	-7.2	-0.4	-0.9	2.3	2.3	2.9	2.9	1.1	0.8
Домаќинства	129,321	132,080	136,034	138,951	141,232	144,491	147,829	149,254	7.0	6.6	9.5	9.8	9.2	9.4	9.6	9.7	1.3	1.0

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

---

[1] Податоците објавени во ова соопштение се изработени по нова методологија чија примена предизвика промена во монетарните податоци, коишто се предмет на анализа во ова соопштение. Подетални информации за промените се содржани во Информацијата за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматни стапки, на: http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

[2] Почнувајќи од јуни 2018 година, НБРМ ќе го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

[3] Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса) покрај монетарниот агрегат М2 ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

[4] Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

[5] Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

[6] Годишните стапки на кредити во периодот јуни 2016 – мај 2017 беа под влијание на ефектите од мерката на НБРМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

– Во јуни **вкупните кредити** забележаа месечно зголемување од 0,9%, што се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора коишто имаат речиси подеднакво учество во месечната промена. Споредено на годишна основа, кредитниот раст изнесува 6,2% и во поголем дел произлегува од зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“ (учество во растот од 74,2%).

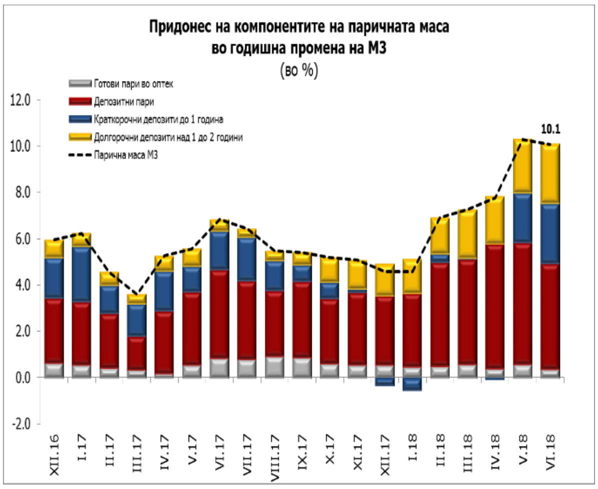

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор[7]

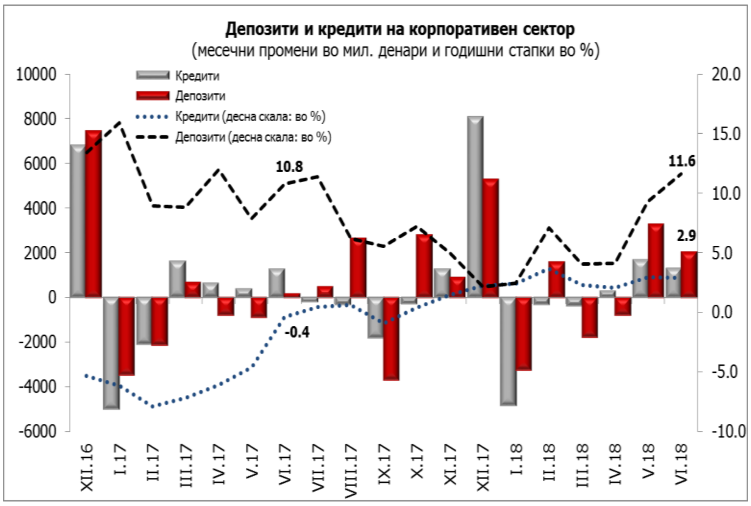

Извор: НБРМ.

– Вкупните **депозити на корпоративниот сектор** остварија месечен и годишен раст од 2,3% и 12,7%, соодветно. Нагорната месечна промена главно се должи на зголемувањето кај краткорочните депозити во странска валута (придонес кон растот од 77,0%), а годишниот раст произлегува од зголемените депозитни пари и краткорочни депозити во странска валута, при пад на краткорочните денарски депозити.

[7] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

- Во јуни, **кредитите на корпоративниот сектор** се зголемени за 0,8% на месечна основа, во услови на речиси подеднаков придонес кон растот на кредитирањето во денари и во странска валута[8]. На годишна основа е забележан раст на кредитната активност од 2,9%, што во услови на намалено кредитирање во странска валута, целосно е резултат на зголеменото денарско кредитирање.

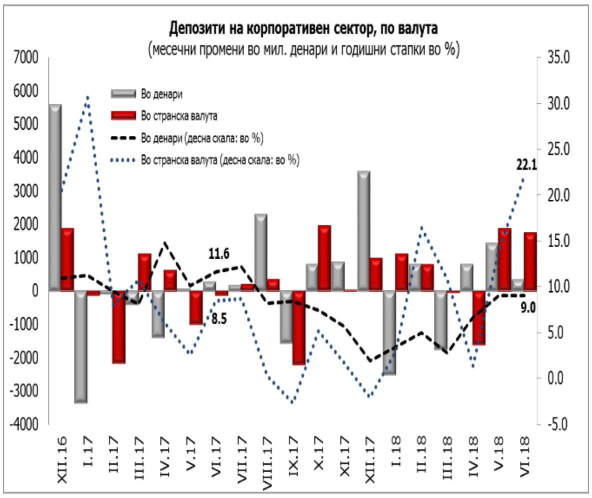

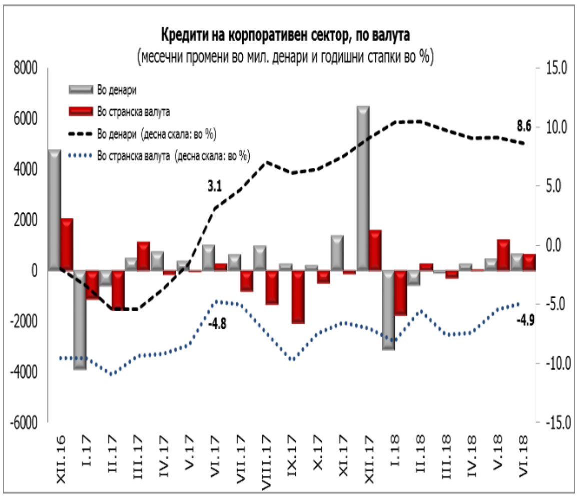

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата[9]

Извор: НБРМ.

- Вкупните **депозити на домаќинствата** во јуни остварија месечен раст од 0,3% којшто се должи на депозитите во странска валута, при минимален пад на денарските депозити. Анализирано на годишна основа, растот изнесува 7,9%, со речиси подеднакво учество на депозитите во денари и депозитите во странска валута.

---

[8] Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странска валута.

[9] За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

– Во јуни кај вкупните **кредити на домаќинствата** е забележан раст на месечна и годишна основа од 1,0% и 9,7%, соодветно. Од аспект на валутната структура, зголеменото кредитирање на домаќинствата во поголем дел е резултат на растот на кредитите одобрени во денари (68,6% и 62,4%, соодветно).

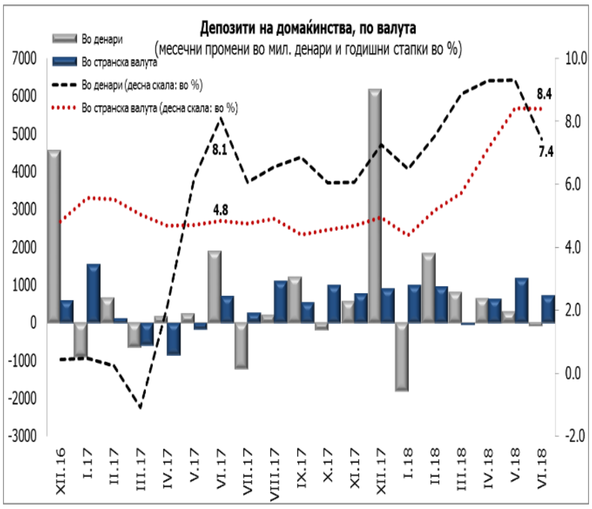

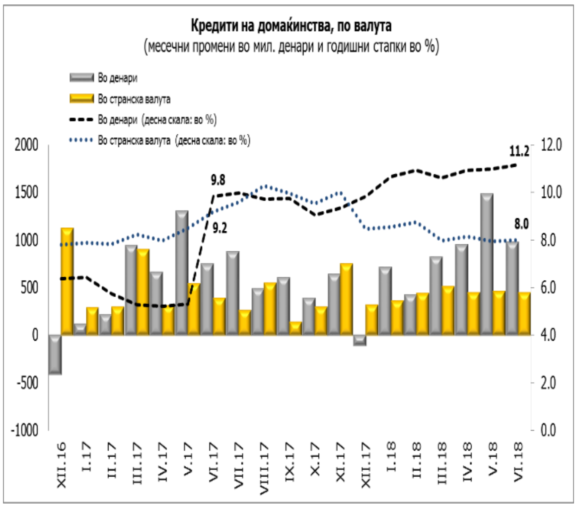

Извор: НБРМ.

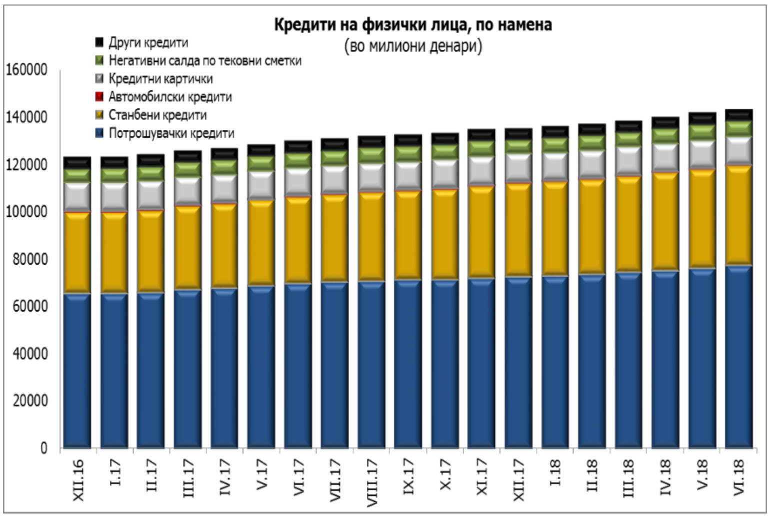

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)								годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017[1)]	3.2018	5.2018	6.2018	12.2016[1)]	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017[1)]	3.2018	5.2018	6.2018	5.2018	6.2018
Потрошувачки кредити	65,438	67,041	69,424	71,068	72,595	74,218	76,109	77,100	13.4	12.8	11.8	11.9	10.9	10.7	11.0	11.1	1.3	1.3
Станбени кредити	34,608	35,448	36,815	37,788	39,535	40,899	41,793	42,309	14.3	13.4	13.6	14.1	14.2	15.4	15.0	14.9	1.1	1.2
Автомобилски кредити	323	309	307	308	316	318	313	307	-19.1	-18.5	-11.9	-5.2	-2.2	2.9	2.0	0.2	-0.7	-2.0
Кредитни картички	12,380	12,294	12,295	12,341	12,281	12,157	12,193	12,192	0.3	0.5	-0.4	-1.0	-0.8	-1.1	-0.7	-0.8	0.2	0.0
Негативни салда по тековни сметки	5,795	6,275	6,366	6,510	5,896	6,300	6,703	6,672	3.6	2.7	1.3	3.7	1.8	0.4	4.2	4.8	5.6	-0.5
Други кредити	4,584	4,558	4,628	4,575	4,564	4,534	4,566	4,593	7.3	5.6	2.9	0.5	-0.4	-0.5	-1.0	-0.8	-0.1	0.6

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

- Во јуни, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, кај најзастапената категорија – **потрошувачките и станбените кредити** е забележан месечен раст од 1,3% и 1,2%, соодветно, којшто на годишно ниво изнесува 11,1% и 14,9%, соодветно. **Автомобилските кредити** и **негативните салда на тековните сметки** забележаа месечен пад од 2,0% и 0,5%, соодветно, додека на годишна основа тие остварија раст од 0,2% и 4,8%, соодветно. Овој месец, кредитите одобрени на **кредитни картички** се непроменети на месечна основа, додека на годишна основа бележат намалување од 0,8%. Во јуни кај кредитите одобрени врз **други основи** е остварен месечен раст од 0,6%, при годишно намалување од 0,8%.

***

Ревизии на податоци

Објавените податоци за монетарните движења се изработени по нова методологија, за што подетални објаснувања се расположливи во:

а) Соопштение: Усогласување на монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки со најновите меѓународни и европски стандарди, на: http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-soopstenie-nbrm-dir-st-19072018.nspx и
б) Информацијата за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки, на: http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Заради обезбедување квалитетни и конзистентни статистички податоци е објавена и ревидирана серија податоци за периодот од јануари 2009 година до мај 2018 година, како и нови методолошки објаснувања. Податоците за јуни 2018 година ќе бидат објавени по методологијата што се применуваше до мај 2018 година (стара методологија) и по новата методологија.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesecni-podatoci.nspx

Методолошки објаснувања:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика

Монетарни движења во Република Македонија: 21 август 2018 година (референтен пресек заклучно со јули 2018).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).